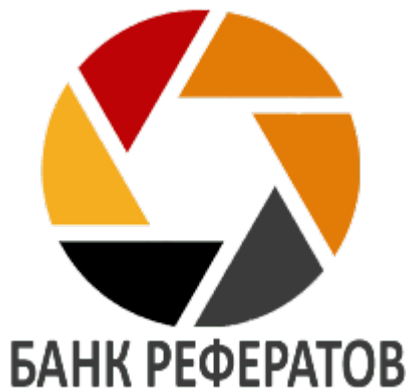

Әбдіжәміл Нұрпейісовтің «Соңғы парыз» романының көтерген тақырыбы – XX ғасырдың екінші жартысындағы Арал теңізінің экологиялық тағдырының ел тағдырымен сабақтастығын дәлелдеңіз

Бүгінгі қазақ әдебиетінің ардагері, қазақ прозасының ұас шебері Әбдіжәміл нұрпейісов өз туған жері туралы жазған керемет романының бірі Соңғы парыз романына 20 жылға жуық уақытын сарп еткен туындысы. Қазақ Әдебиетінде жарық көрген бұл роман осы күнге дейін жарық көріп келген романдардан жазылу үлгісімен де, көркемдік әлеміменде ерекшеленеді.

Шығармадағы идеялық эстетикалық әлем күрделі. Арал теңізінің тартылуы күллі еліміз үшін экологиялық әлеуметтік апат болса, кейіпкерлер үшін өмірлік, әлеуметтік моральдық сынық. Аралдың тартылуы кейбіреулер үшін қызметтің өсуіне қажетті мүмкіншілік, тартылған теңіздің орнына, мақта егіп, пайдаға кенелу. Ол үшін туып өскен жер бәріде тасының өрге домалауы үшін аз күндік өмірінің қызығын көру үшін ғана қажет.

Ал кейбіреулері үшін теңіздің тартылуынан зардап шеккен ауыл аймақтың азып тозуы. Халықтың жатса да, тұрса да толғандыратыны теңіз тағдыры, оның болашағы, сол теңізді. мекендеген елдің ертеңі.

Арал теңізінің тартылуы жергілікті халыққа көлдей зардап әкелді. Арал теңізінің тартылуы балықтың жойылуына, сол балықпен тамақтанатын көптеген құстардың жойылуына, балық аулайтын жандардың жұмыссыздануына себеп болуда. Ең маңыздысы Арал теңізі адам тағдырымен сабақтас болуда, яғни денсаулықтың нашарлауы. Қортындылай келе, талғампаз жазушының Соңғы парыз атты бұл романы суреткердің жаңа да батыл ұмтылысы қоғаммен заман, адам табиғатына толғана қарап, қазіргі қазақ әдебиетінің әлемге танытқан асқар биіктігіміз. жалпы, адам үшін бірінші байлық денсаулық. Сондай ақ, ертеңін ойлаған әрбір ел алдымен халқының саулығын ойлады. Қазіргі кезде аралды құтқару үшін жұмыстар жүргізілуле. Жай ғана Аралым өлеңінің өзі бар дүниенің ащы шындық етіп айтып тұр деп ойлаймын.

Арал, сен туралы айттым ән
Арал, ақ айдыным аңсаған
Арал, оралсаңғы қайтадан
Арал